

Валерій Резниченко

ПРОГРАМНА СИСТЕМА CDS/ISIS

Розроблена і розвивається впродовж кількох десятиріч відділом бібліотечних, архівних та документаційних служб ЮНЕСКО, а розповсюджується через розгалужену світову мережу дистрибуторських центрів. У нашій державі функції такого центру виконує Інститут програмних систем НАН України.

Сьогодні CDS/ISIS застосовується у понад 70 країнах.

У нас зареєстровано більше 100 користувачів цієї ПС. Серед них - НБУ ім.В.І.Вернадського, Державна науково-технічна бібліотека, Державна бібліотека України для юнацтва, Український мовно-інформаційний фонд НАН України.

Поширеність CDS/ISIS у світі зумовлена, насамперед, можливістю безкоштовного отримання в регіональних центрах з розповсюдження даної ПС її базової та усіх наступних дистрибутивних версій, які надходять з ЮНЕСКО.

CDS/ISIS - це пакет ПП, орієнтований на автоматизацію документально-інформаційних структур, передусім бібліотек, архівів і музеїв. Він займає проміжне місце між універсальними системами керування базами даних (dBase, Foxpro, Oracle тощо) і спеціалізованими ПП, розробленими для підтримки автоматизованих бібліотечних технологій (Aleph, Tinlib, Liber). З

системами керування базами даних (БД) CDS/ISIS зближує відкритість для прикладного розвитку. В складі цього пакета є, наприклад, мова високого рівня CDS/ISIS Pascal, яка забезпечує створення утиліт, що розширюють його можливості.

Зі спеціалізованими програмними комплексами CDS/ISIS поєднує об'єктна орієнтованість на створення АС бібліотек, архівів і музеїв (те, що в універсальних системах потрібно програмувати, тут закладене первісно). Засобами CDS/ISIS без будь-яких доробок реалізуються клавіатурне й пакетне введення даних, їх формально-логічний і семантичний контроль та редагування, пошук інформації і надання результатів пошуку користувачам у потрібній їм формі, вибіркоче розповсюдження інформації, експорт/імпорт файлів у стандартному форматі тощо.

До позитивних якостей системи CDS/ISIS слід віднести її повну відповідність міжнародним стандартам (підтримка MARC-сумісних форматів, ISO-стандартів та протоколів передачі даних у локальних комп'ютерних мережах).

Ліцензійність і безкоштовність CDS/ISIS сприяють створенню на її основі інформаційних продуктів на оптичних компакт-дисках (CD-ROM). Прикладами таких продуктів можуть бути БД Державної бібліографії Росії і тематичні БД з медицини та сільського господарства, тиражовані в Москві.

Сьогодні Регіональний центр з розповсюдження CDS/ISIS в Україні має у своєму розпорядженні версію 3.07 цієї ПС (функціонує під керуванням операційних систем MS-DOS та UNIX), і пошуковий пакет HEURISKO, який реалізує орієнтований на кінцевого користувача дружній інтерфейс.

У Центрі можна отримати ПП, що забезпечують: обмін інформацією між CDS/ISIS та системами, які працюють з DBF-файлами (dBase, FoxBase, FoxPro, Clipper); взаємну конвертацію записів, створених у форматах CDS/ISIS і міжнародних комунікативних форматах UNIMARC та CCF; конвертацію структурованих текстових файлів у вхідний формат системи CDS/ISIS; оболонку (YShell), призначену для підвищення зручності спілкування користувача з системою. Оболонка звільняє його від необхідності пам'ятати імена численних компонент БД та виконувати багаторазові переключення клавіатури. Доробку, як і саму систему, орієнтовано на повне інтегрування в багатомовне середовище.

Зростання кількості споживачів CDS/ISIS у світі зумовило організацію в 1992 р. Міжнародної асоціації користувачів цієї ПС (The CDS/ISIS Users International Association), завдання якої - концентрація науково-технічного потенціалу фахівців інформаційних центрів, бібліотек та інших установ світового співтовариства для розвитку на основі CDS/ISIS сучасних інформаційних технологій, обмін досвідом застосування цього ПП і сприяння міжнародним зв'язкам між його користувачами.

© Резниченко Валерій Анатолійович, Київ, 1996

Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського оголошує прийом в аспірантуру зі спеціальностей:

07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство»

05.25.05 «Системи інформації та обладнання архівів, бібліотек та музеїв»

Документи подавати до 1 вересня вченому секретареві НБУ за адресою:

252039, м.Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 3, кімн. 328.

Тел.: 264-93-47, 265-81-04, 267-48-50.